

hrvatski izvoznici
croatian exporters

18. konvencija hrvatskih izvoznika

pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske

POSLOVANJE I IZVOZ PRED NOVIM IZAZOVIMA

16. dodjela nagrada Zlatni ključ najboljim izvoznicima u 2022. godini

3. srpnja 2023.

Kuća za ljude i umjetnost-LAUBA,

Prilaz baruna Filipovića 23a, Zagreb

hrvatski izvoznici
croatian exporters

Poslovanje i izvoz pred novim izazovima

Prof. dr. sc. Marijana Ivanov

2022./2021.

Prošle godine Hrvatska je ostvarila **realnu stopu rasta BDP-a od 6,2%**
uz realni rast:

- ❖ potrošnje kućanstva za 5,2%
- ❖ potrošnje države za 3,2%
- ❖ bruto investicija za 5,8%
- ❖ **izvoza roba i usluga za 25,4%** ←
- ❖ **te uvoza roba i usluga za 25% (odbitna stavka)** ←

Uz izvoz 41 mlrd eura i
uvoz 43 mlrd eura te
deficit na tekućem računu
bilance plaćanja (-0,2%
BDP-a)

Nominalni podaci – 2022.

Prema podacima Fine **poduzetnici obveznici poreza na dobit** (bez financijskih institucija), u 2022. ostvarili su **dobit od 46,9 mlrd kuna (6,2 mlrd eura)** - što je **3,7% više** u odnosu na 2021.

- ❖ **Dobit je ostvarilo njih 67,8%** (uz ↑ dobiti 22,2%), dok je gubitke ostvarilo **32,2% poduzetnika** (uglavnom mikropoduzetnici, uz ↑ gubitaka za 74%)

Na stranim tržištima svoje proizvode i usluge plasiralo je **16,3% poduzetnika**.

- ❖ **U ukupnim prihodima** poduzetnika, **24%** je ostvareno **prodajom na inozemnim tržištima** (uz rast prihoda od izvoza za 42%)

..... a u ukupnim rashodima, 20% su rashodi za kupnju robe iz inozemstva (... ↑ 36%)

- ❖ **Njihov trgovinski suficit** od 57 mlrd kuna bio je 2022. čak **68% veći nego 2021.**

BRUTO DODANA VRIJEDNOST	I. – III. 2022.	IV. – VI. 2022.	VII. – IX. 2022.	X. – XII. 2022.	I. – III. 2023.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	7,9	8,7	5,5	3,3	1,2
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađ. ... industrije	4,0	5,5	2,4	-3,7	-1,5
U tome: Prerađivačka ind.	4,0	7,0	2,0	-3,0	-2,9
Građevinarstvo	5,8	3,4	1,8	2,9	4,6
Trgovina, prijevoz i skladišt. smještaj, priprema i usl. hrane	22,2	29,5	8,6	6,3	0,2
Informacije i komunikacije	6,3	6,4	12,9	10,5	5,4
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2,8	0,0	1,9	2,0	8,7
Poslovanje nekretninama	1,6	-0,9	2,7	-1,7	4,8
Stručne, znanst., teh. adm. i pom. uslužne djelatnosti	13,6	9,7	8,4	11,6	7,9
Bruto dodana vrijednost	7,6	10,0	5,3	3,1	2,8

Izvor: DZS, Realne stope rasta BDV-a prema istom tromjesečju prethodne godine

**PROMET INDUSTRIJE – godišnje
stope promjena – 2023.**

	Struktura	<u>I. – IV. 2023.</u> I. – IV. 2022.
Ukupno industrija	100%	8,3
AI Intermedijarni proizvodi	36,94%	3,6
AE Energija	9,97%	-27,2
BB Kapitalni proizvodi	17,81%	12,0
CD Trajni proizvodi za široku potrošnju	3,07%	8,7
CN Netrajni proizvodi za široku potrošnju	33,16%	13,7
Prema tržištima		
Prodaja na domaće tržište	59,58%	9,2
Prodaja na nedomaće tržište	40,42%	6,2

**INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA – godišnje
stope promjena – 2023.**

	Struktura	<u>I. – IV. 2023.</u> I. – IV. 2022.
Ukupno industrija	100%	-2,1
AI Intermedijarni proizvodi	38,71%	-8,1
AE Energija	7,11%	-2,6
BB Kapitalni proizvodi	4,08%	8,6
CD Trajni proizvodi za široku potrošnju	2,20%	-9,1
CN Netrajni proizvodi za široku potrošnju	47,90%	0,5

Izazovi, prilike, mogućnosti

- ❖ Imamo razloga za optimizam i valjda turistička sezona neće podbaciti
- ❖ **Dugoročno** gledano, nove dobre **prilike** su pred nama i **Hrvatska ima potencijala za daljnji rast izvoza roba i usluga**
- ❖ **Kratkoročno** - tu su i **izazovi i rizici globalnog okruženja**

Projekcije Europske komisije (15.5.2023.)

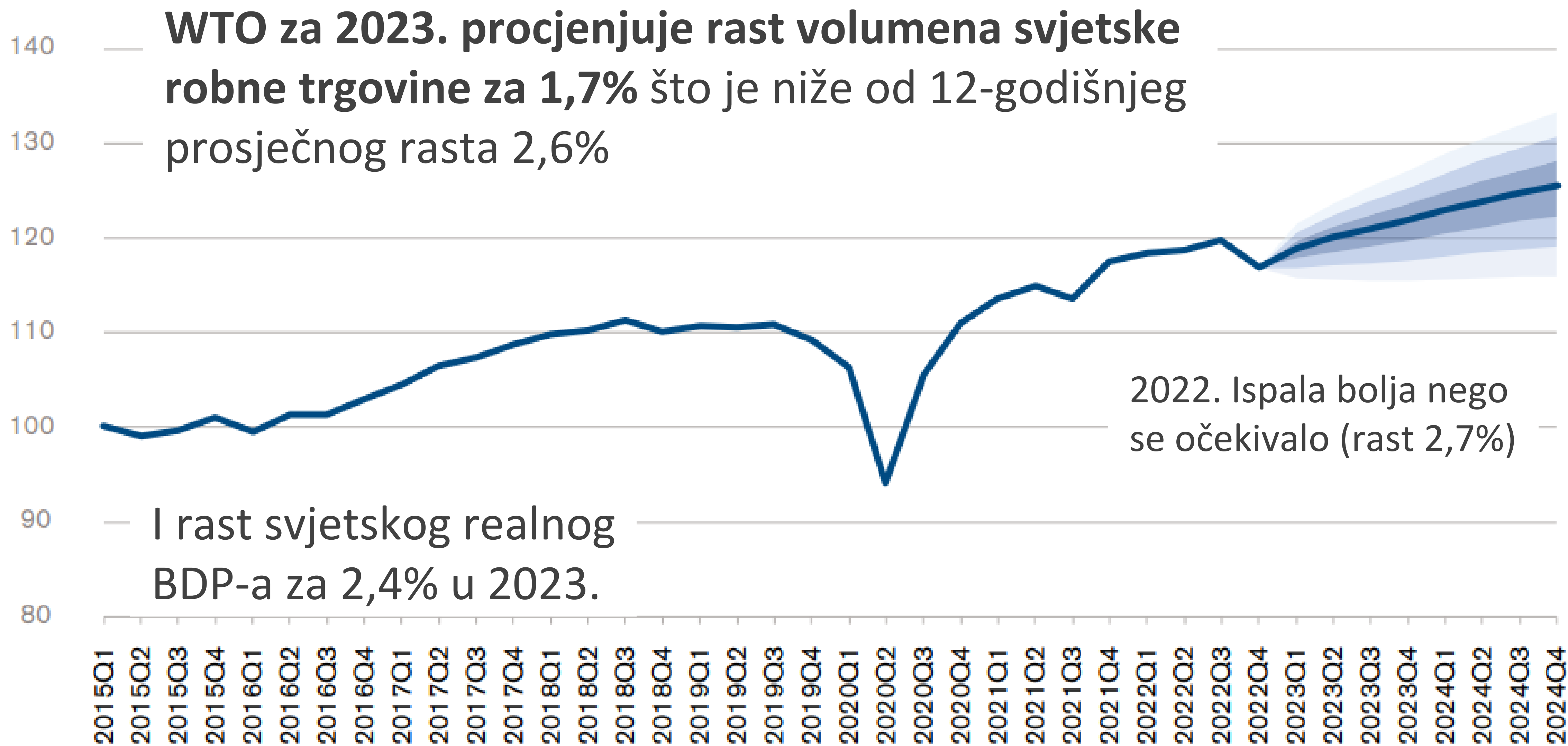
	2022.	2023.	2024.
BDP rast	6,2	1,6	2,3
Inflacija (% yoy)	10,7	6,9	2,2
Nezaposlenost (%)	7,0	6,6	6,1
Tekući račun bilance plaćanja (% BDP-a)	-0,2	0,7	1,1

Projekcije HNB-a (ožujak)

- Rast BDP-a za 1,5% uz povoljan **rast investicija i izvoza**

HNB je nedavno (lipanj) revidirao projekcije i očekuje rast BDP-a u 2023. za 2,9%

Volumen svjetske robne trgovine 2015. - 2024.

Monetarno sustezanje: Centralne banke hodaju po žici između upravljanja inflacijom i izbjegavanja ulaska u duboku i dugotrajnu recesiju uz rizike **poremećaja na tržištu državnog/privatnog duga**

- ❖ Rizik nelikvidnosti i prezaduženosti poduzeća je povećan.
- ❖ Teže je financirati odgodu naplate potraživanja, kao i samo plaćanje obveza.
- ❖ Potencijal za nova ulaganja je niži.

Indeks globalnih financijskih uvjeta 2007.-2023. (Goldman Sachs indeks)

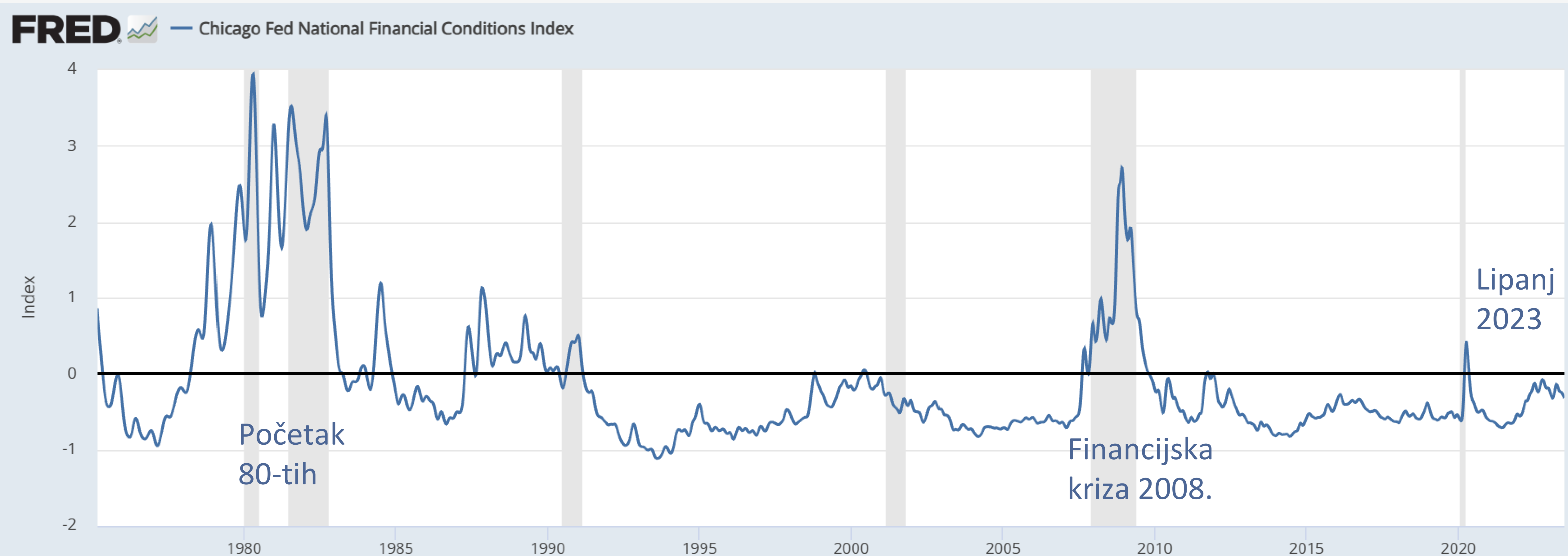

Note: The index is calculated by looking at measures including interest rates, corporate and government bond spreads, stock prices and exchange rates.

Source: Goldman Sachs

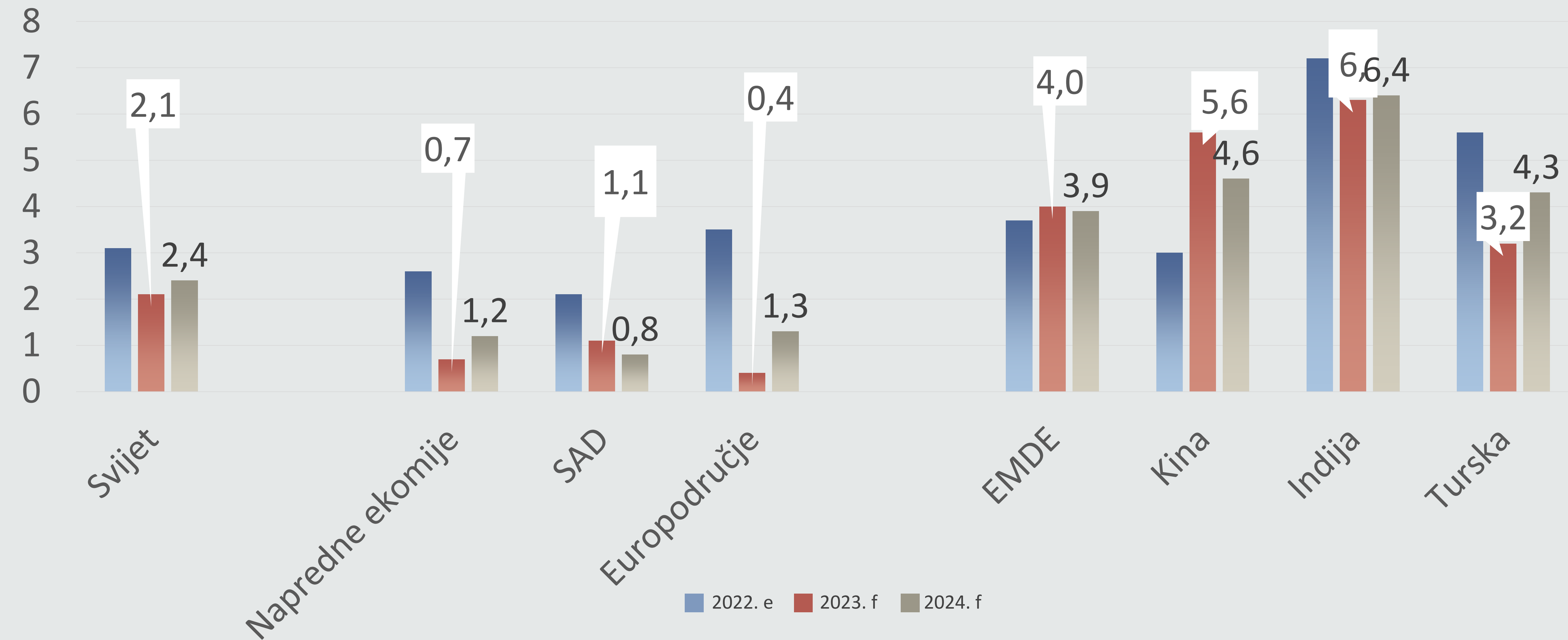
Graphic: Julia Horowitz, CNN

FED: Nacionalni indekst uvjeta finaciranja (SAD)

Predsjednik Feda: „Financijski uvjeti još uvijek nisu dovoljno zaošteni.“ **Izvjesno je daljnje podizanje kamatnih stopa Feda uzastopno iz mjeseca u mjesec.**

Realne stope rasta BDP-a (projekcije) u %

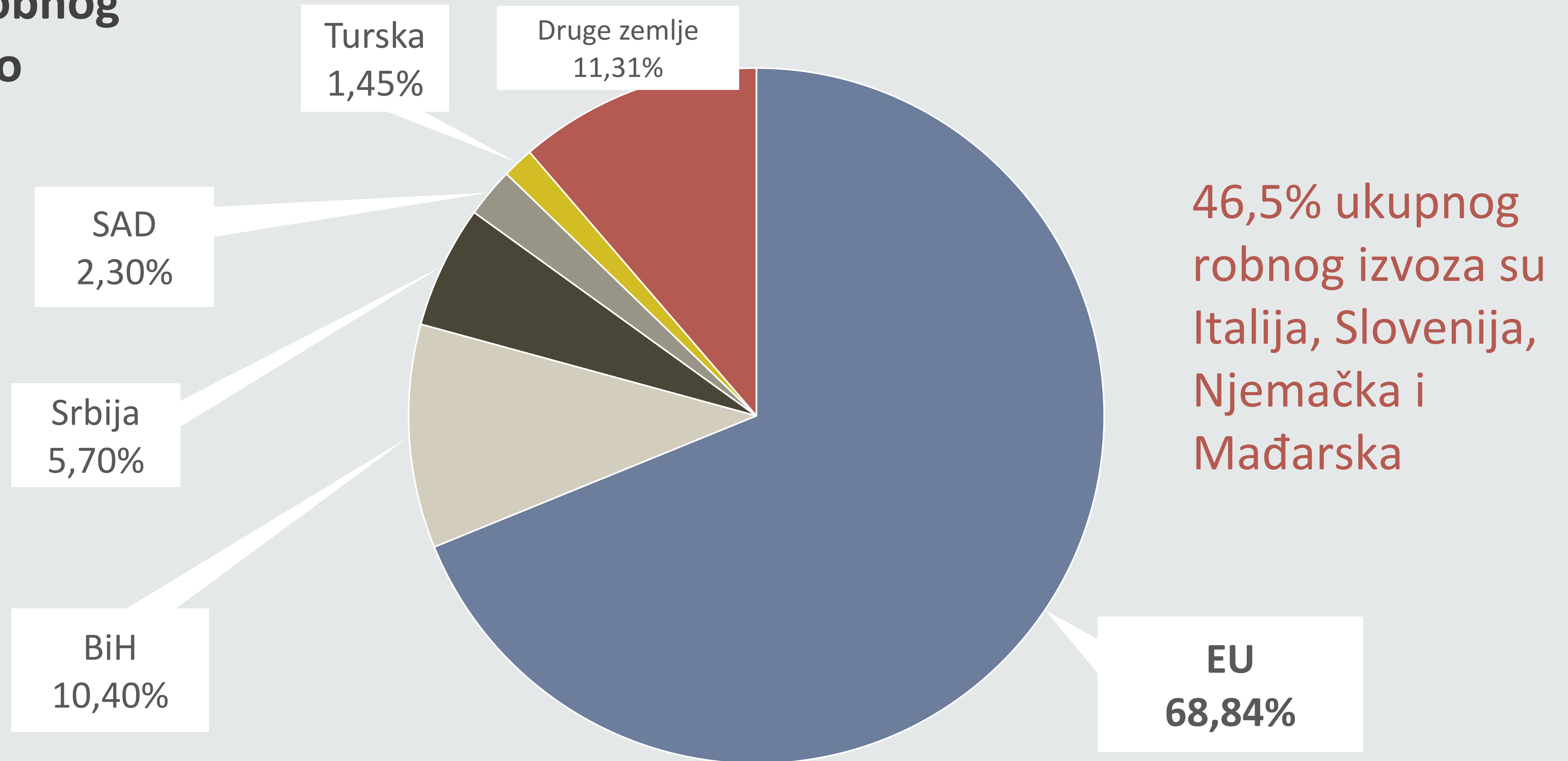

Projicirana **stopa rasta volumena svjetske robne trgovine u 2024.** je **3,2%** prema WTO (2,8% prema WB), ali je puno **faktora neizvjesnosti** koji mogu sputati rast:

- ❖ geopolitičke napetosti
- ❖ rizici ulaska u recesiju – slučaj Njemačke i/ili dugotrajnu stagnaciju
- ❖ rizici za financijsku stabilnost, tržišta kapitala
- ❖ **„Permakriza” – produženo razdoblje nestabilnosti i neizvjesnosti**
- ❖ povećane razine duga i visoki kamatnjaci (dužničke krize u javnom/privatnom sektoru)
- ❖ dugoročniji učinci „krize životnog standarda”
- ❖ kibernetički napadi na kritičnu infrastrukturu
- ❖ rizici klimatskih promjena i elementarnih katastrofa
- ❖ ambicije što kraće zelene tranzicije
- ❖ **„Era niskog rasta, niskih ulaganja i niske suradnje”**
- ❖ „Povratak osnovama: hrana, energija, sigurnost” – državni intervencionizam, protekcionizam
- ❖ kriza na tržištu hrane

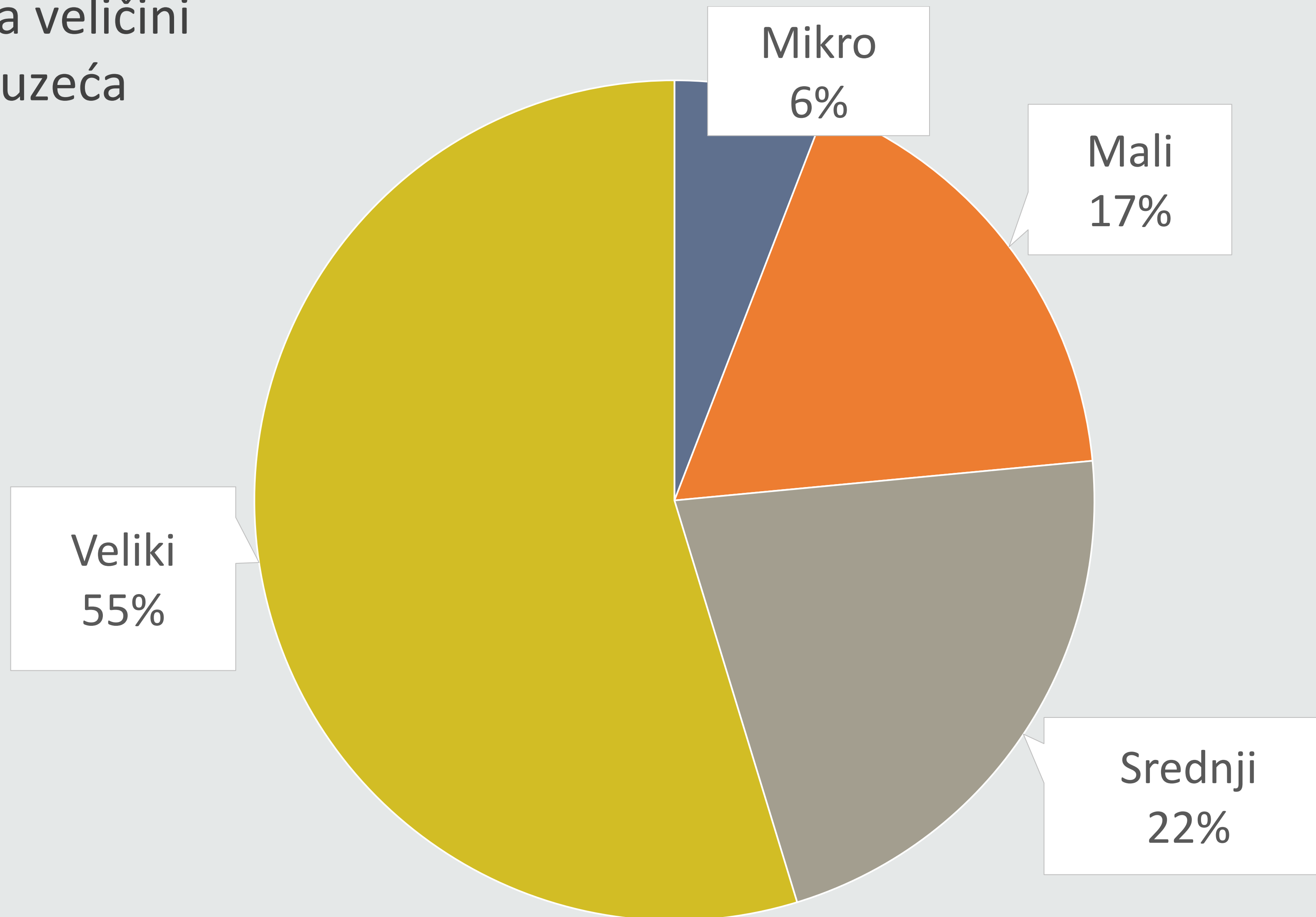
- ❖ Hrvatski izvoz čini 0,10% svjetskog izvoza roba i 0,28% svjetskog izvoza komercijalnih usluga
- ❖ 72 smo zemlja svijeta po izvozu roba i 47 po izvozu usluga

Struktura robnog izvoza RH po zemljama

Struktura izvoza roba i
usluga prema veličini
izvoznih poduzeća

2022.

2022. u kunama	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Izvoz po zaposlenom	301.175,58	371.387,38	442.918,77	671.288,05
Izdaci za razvoj po zaposlenom	4.382,66	3.395,35	5.924,18	7.474,12
Izvoz u odnosu na ukupne prihode	44%	35%	35%	34%
Uvoz u odnosu na ukupne prihode	14%	21%	25%	26%
Uvoz kao postotak izvoza	32%	61%	71%	76%

ROBNA RAZMJENA (SMTK) 2022.	STRUKTURA ROBNOG IZVOZA	indeksi 2022. 2021.	STRUKTURA ROBNOG UVOZA	indeksi 2022. 2021.	NETO-IZVOZ ROBA u tis. kuna
Hrana i žive životinje	11%	126,4	9%	129,5	-9.160.373
Pića i duhan	2%	127,2	1%	131,2	-1.268.711
Sirove materije, osim goriva	7%	122,8	2%	132,9	7.373.464
Mineralna goriva i maziva	20%	216,4	26%	278,2	-45.075.226
Životinjska i biljna ulja i masti	1%	141,6	1%	152,5	-549.148
Kemijski proizvodi	11%	111,4	12%	119,4	-19.679.509
Proizvodi svrstani prema materijalu	16%	121,8	16%	127,0	-20.062.814
Strojevi i prijevozna sredstva	20%	115,5	22%	129,4	-32.176.869
Razni gotovi proizvodi	12%	120,8	11%	123,0	-12.645.668
UKUPNO		131,4		147,6	-133.784.827

ROBNA RAZMJENA (SMTK) I.-III. 2023.	STRUKTURA ROBNOG IZVOZA	indeksi I.-III.2023. I.-III.2022.	STRUKTURA ROBNOG UVOZA	indeksi I.-III.2022. I.-III.2021.	NETO-IZVOZ ROBA u tis. eura
Hrana i žive životinje	11%	109,2	11%	125,3	-381.165
Pića i duhan	2%	139,5	1%	119,4	-14.024
Sirove materije, osim goriva	7%	96,1	2%	87	214.851
Mineralna goriva i maziva	13%	123,3	17%	91,2	-961.702
Životinjska i biljna ulja i masti	0%	61,7	0%	91	-20.115
Kemijski proizvodi	11%	104	14%	103	-696.709
Proizvodi svrstani prema materijalu	17%	102,2	16%	97,8	-617.260
Strojevi i prijevoz. sredstva	25%	134,3	25%	121	-1.031.550
Razni gotovi proizvodi	13%	117,5	13%	119,6	-502.143
UKUPNO		114		106,9	-4.038.401

Kakva je kvalitativna struktura hrvatskog izvoza i kakav izvoz želimo?

- **Koliko je učešće izvoza temeljenog na znanju i kapitalu, a koliko na radnoj intenzivnosti i izvozu sirovina?**
- **Kakav je s obzirom na klimatsku neutralnost?**
- **Koliko je u funkciji većih stopa rasta BDP-a?**

Kako povećati konkurentnost proizvodnje i izvoza?

Možemo li identificirati naše mogućnosti zelenog izvoza te razviti i implementirati akcijski plan.

Hvala na pozornosti!

hrvatski izvoznici
croatian exporters